

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«لایحه اصلاح مواد (۲۰) الی (۲۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران تنفیذی در ماده (۳۰) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم

(۴۴) قانون اساسی»

(ماده ۲ الحاقی به لایحه)

مقدمه

حکم قانونی موجود درباره تسهیل صدور مجوزهای کسب‌وکار در ماده (۷) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم (۴۴) آمده است و چکیده آن پس از دوبر اصلاح (در قانون اصلاح ماده (۱) و (۶) و (۷) قانون اصل چهارم (۴۴) (مصوب ۱۳۹۳) و ماده (۵۷) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر (مصوب ۱۳۹۴)) چنین است: همه صادرکنندگان مجوز موظفند زمان، هزینه و مدارک لازم برای صدور مجوز کسب‌وکار را به پایگاه اطلاع‌رسانی مجوزهای کسب‌وکار ارسال کنند. هیئت مقررات زدایی موظف است زمان، هزینه و مدارک برای صدور مجوز هر کسب‌وکار را به قصد تسهیل، کاهش دهد. صادرکنندگان مجوز اجازه ندارند به بهانه اشباع بازار، از صدور مجوز جلوگیری کنند. تأخیر و تعلل در صدور مجوز، مجازات دارد.

در این گزارش، چالش‌های قانون و مصوبه کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی ارزیابی می‌شود.

مخصوصاً سخن علمی

مشخصات لایحه

دوره دهم - سال چهارم

شماره ثبت:

۴۱۹

شماره چاپ:

۱۴۵۱

تاریخ چاپ:

۱۳۹۸/۸/۲۲

معاونت پژوهش‌های اقتصادی

دفتر مطالعات اقتصادی
سایر دفاتر:
مطالعات حقوقی

مشخصات گزارش

۲۲۰۱۶۶۲۹-۱

شماره مسلسل:

تاریخ انتشار:

۱۳۹۸/۸/۲۶

اظهار نظر کارشناسی

گزارش‌های نظارتی موجود نشان می‌دهند حکم قانون فعلی به سه دلیل اصلی اجرا نمی‌شود و دریافت مجوز کسب‌وکار در اکثر کسب‌وکارها همچنان پیچیده و بسیار دشوار است:

۱. برخی صادرکنندگان مجوز، به این احکام قانونی بی‌اعتنا هستند و شرایط صدور مجوزهایشان را به پایگاه اطلاع‌رسانی مجوزها اعلام نمی‌کنند.
۲. فرآیند شکایت از صادرکنندگان مجوز و الزام آنها به اجرای این حکم قانونی، پیچیده و دشوار است.
۳. در کسب‌وکارهایی که شرایط صدور مجوزهایشان شفاف شده، هیئت مقررات زدایی و وزارت اقتصاد به تکلیف قانونی خود در بررسی و حذف شرایط زاید برای صدور مجوزها، عمل نمی‌کنند.

مصوبه کمیسیون

مصوبه جدید کمیسیون ویژه حمایت از تولید (پس از بازگشت از صحن) به عنوان ماده (۲) الحاقی به این لایحه (برای اصلاح ماده (۷) قانون اصل چهارم (۴۴)) به چند دلیل واجد اشکالات اساسی است:
اولاً فرایند تصویب در دولت را طی نکرده و بخش‌های مهمی از دولت (به‌ویژه وزارت صنعت معدن و تجارت) با آن مخالف هستند.

ثانیاً متن مصوبه، هیئت مقررات‌زدایی را که باید کوچک و چابک باشد، بزرگ و سنگین کرده است. (بند «الف») و فرایند شکایت از انحصارگرانی که در صدور مجوزهای کسب‌وکار تعلل می‌کنند را به جای اینکه ساده کند، پیچیده‌تر کرده است. ثالثاً متن مصوبه، مغایر اصول مختلف قانون اساسی است: توسعه هیئت مقررات‌زدایی خلاف اصول شصتم (۶۰) و یکصدوسی‌وهشتم (۱۳۸) قانون اساسی است، تشکیل دبیرخانه در وزارت اقتصاد بار مالی دارد و مغایر اصل هفتادوپنجم (۷۵) قانون اساسی است و اجازه به هیئت برای اصلاح مقررات، مغایر با اصول پنجاه‌وهشتم (۵۸) و هشتادوپنجم (۸۵) قانون اساسی است.

جمع‌بندی و ارائه پیشنهاد

مرکز پژوهش‌های مجلس موافق قانونگذاری به شکل اصلاح یک ماده قانونی با افزودن ماده به یک لایحه دیگر نیست و چنین کاری را خلاف اصول قانونگذاری می‌داند.

از سوی دیگر با توجه به ضعف‌های زیاد فوق‌الاشاره، مرکز پژوهش‌ها مخالف تصویب ماده (۲) این لایحه (الحاق شده توسط کمیسیون به لایحه اصلی) می‌باشد و پیشنهاد می‌کند این ماده از این لایحه حذف شود.

با این حال اگر نمایندگان مجلس شورای اسلامی به اصلاح ماده (۷) قانون اصل چهل‌وچهارم (۴۴) در همین لایحه اصرار دارند، مرکز پژوهش‌ها پیشنهاد می‌کند با بازگشت مجدد این ماده به کمیسیون، متن جدیدی با اجماع دستگاه‌های اجرایی و متخصصان حقوقی، جایگزین مصوبه فعلی کمیسیون شود.

